

Čís. 12093.

Tím, že hypotekární věřitel účtoval celou svou pohledávku k rozvrhu jedné ze spoluzavázaných nemovitostí, nevzdal se o sobě oprávnění požadovati uspokojení z ostatních pro jeho pohledávku simultánně zatížených nemovitostí.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, R II 356/32.)

Městská spořitelna v H. účtovala svou pohledávku původně k rozvrhu spoluzavázané nemovitosti, při čemž vyšla co do jistoty z části na prázdno. Zbytek své pohledávky, s níž v oné exekuci vyšla na prázdno, účtovala Městská spořitelna v H. k rozvrhu nejvyššího podání za nemovitost, o níž tu jde. Soud první stolice tento zbytek knihovní věřitelce přikázal, rekursní soud zamítl návrh na přikázání zbytku.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že se městská spořitelna v H. tím, že účtovala celou svou pohledávku k rozvrhu jedné ze spoluzavázaných nemovitostí, vzdala oprávnění požadovati uspokojení z druhých simultánně pro její pohledávku zatížených nemovitostí. Požadování uspokojení z jedné simultánní hypotéky neznamená zřeknutí se uspokojení z druhých spoluzavázaných nemovitostí, zejména, když se z oné nemovitosti, u níž byla pohledávka účtována, nedostalo pohledávce úplného zaplacení. Právo volby simultánního věřitele podle § 15 knih. zak., že smí požadovati zaplacení své pohledávky z kterékoli spoluzavázané nemovitosti, nelze vykládati pokud se týče omezovati, jak činí rekursní soud, že totiž simultánní věřitel, požádav zaplacení z jedné nemovitosti, nemůže požadovati zbytek své pohledávky z oné nemovitosti nezaplacený z ostatních spoluzavázaných nemovitostí. Není správné, uvádí-li rekursní soud v napadeném usnesení, že městská spořitelna v H. žádala zaplacení celé své pohledávky »pouze« z dříve prodané nemovitosti vl. čís. 2302. Účtovala prostě k rozvrhu na nemovitost vl. čís. 2302 celou svou pohledávku, nedávši ani slovem na jevo, že se chce se svou pohledávkou držeti jen nemovitosti vl. čís. 2302. Pro stanovisko rekursního soudu, že se městská spořitelna v H. zřekla uspokojení z druhých jí spoluzavázaných nemovitostí, není v přihlášce k rozvrhu za nemovitost vl. čís. 2302 opory a z toho, že celou pohledávku k onomu rozvrhu účtovala, zřeknutí se nároku na uspokojení, zejména co do části z nemovitosti vl. čís. 2302 nekryté, vyvozovati nelze. První soud právem přiznal městské spořitelně v H. část její pohledávky, s níž při rozvrhu za nemovitost vl. čís. 2302 vyšla na prázdno.

Čís. 12094.

Práva věřitelů proti ručitelům a spoludlužníkům dlužníka, který se vyrovnává, jakož i proti osobám, proti nimž přísluší věřitelům právo postihu, jsou vyrovnáním nedotčena, pokud se oprávněný výslovně neprohlásí jinak.

Platem, který vykonal jeden ze solidárních dlužníků do zahájení vyrovnacího řízení proti druhému solidárně zavázanému dlužníku, jest i tento osvobozen od placení. Platy vykonané po zahájení vyrovnacího řízení jiným solidárně zavázaným dlužníkem zůstávají pro výpočet vyrovnací kvoty nepovšimnuty.

Platbou vykonanou ručitelem věřiteli za vyrovnacího řízení nedostalo se tomuto výhody na úkor druhých věřitelů ve smyslu § 47 vyr. ř., bylo-li placeno v důsledku závazku podstoupeného před vyrovnáním.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, R II 424/32.)

Usnesením ze dne 1. ledna 1931 bylo zahájeno vyrovnání o jmění žalované firmy. V tomto řízení přihlásila žalující strana svou pohledávku 40.470 Kč 50 h, která byla uznána při vyrovnacím stání vyrovnacím správcem ve výši 39.515 Kč. Podle vyrovnacího návrhu, který byl věřiteli přijat dne 20. března 1931, zavázala se žalovaná zaplatiti z dlužných pohledávek 48% kvotu v šesti splátkách, a to ve lhůtách tříměsíčních, z nichž první byla splatna dne 31. května 1931, při čemž byla povolena 14denní lhůta k plnění. Za pohledávku žalované firmy se žalobci zaručila Irena H-ová do výše 10.000 Kč a byla k zaplacení této části odsouzena rozsudkem ze dne 5. března 1931 a tuto částku také zaplatila, poslední splátku dne 14. května 1931. Žalovaná platila včas splátky podle obsahu vyrovnání; platila na těchto splátkách vždy 2361 Kč 20 h, při čemž vycházela z celkové pohledávky 29.515 Kč, majíc za to, že splátky jest počítati z 29.515 Kč proto, že uznává svůj dluh jen ve výši 39.515 Kč, od něhož však jest odečísti 10.000 Kč, zaplacených Irenou H-ovou. Naproti tomu zastával žalobce názor, že splátky jest počítati aspoň z celých 39.515 Kč, poněvadž je v době vyhlášení vyrovnacího řízení dlužila žalobci žalovaná a že zaplacení 10.000 Kč pro výši splátek nemá významu. Vzhledem k tomu domáhal se žalobce na žalované firmě zaplacení celé pohledávky po odečtení již zaplacených splátek, ježto potvrzené vyrovnání nebylo včas a plně splněno. **Procesní soud první stolice** žalobu zamítl. **Důvody:** Irena H-ová se zaručila za pohledávky žalující strany za žalovanou za dodané zboží až do výše 10.000 Kč jako ručitelka a plátkyně a byla rozsudkem ze dne 5. března 1931 uznána povinnou zaplatiti žalobci částku 10.000 Kč s příslušnými úroky a útratami sporu. Tuto pohledávku z rozsudku také straně žalující zaplatila; poslední plat učinila dne 14. května 1931. Vyrovnání bylo potvrzeno usnesením ze dne 8. května 1931, takže se zaplacení 10.000 Kč na pohledávku žalobcovu přihlášenou ve vyrovnání stalo dříve, než ono usnesení nabylo právní moci a před právoplatným ukončením vyrovnacího řízení, které bylo skončeno dne 12. června 1931. Činila tedy žalobcova pohledávka v době skončení vyrovnacího řízení 29.515 Kč a splátky žalovanou stranou žalobci placené odpovídají 8% pohledávky, jak existovala v době skončení vyrovnacího řízení. Pohledávka žalující strany snížila se zaplacením 10.000 Kč před uzavřením soudního vyrovnání a nemohlo se toto vyrovnání vztahovati na celou původní pohledávku, nýbrž jen na zbytek po odečtení oněch 10.000 Kč. Tomu nevádí ustanovení § 11 vyr. ř., podle něhož práva na oddělené uspokojení nejsou zahájeným vyrovnáním dotčena, ani ustanovení § 46 vyr. ř., je-

likož vyslovují též zásadu hmotněprávní, že oddělný věřitel může z věci, která je předmětem oddělného práva dosíci zaplacení i celé své pohledávky, nejen vyrovnací kvoty. Když tedy žalobce docílil částečného zaplacení své pohledávky ohlášené ve vyrovnacím řízení před skončením vyrovnacího řízení tím, že si vymohl od Ireny H-ové zaplacení onoho peníze, za nějž se tato zaručila, je ovšem hůře na tom, než, kdyby si teprve po skončení vyrovnacího řízení vymohl toto zaplacení, avšak to jest jen důsledek, se kterým žalobce měl počítati, a nic nemění na tom, že pohledávka ve vyrovnání ohlášená byla tímto způsobem před skončením vyrovnání snížena. Pokud se žalobce odvolává na ustanovení § 18 vyr. ř., nemá toto ustanovení v souzeném případě významu, neboť jest jím jen řečeno, že žalobce mohl proti žalované firmě uplatňovati celou v době zahájení vyrovnání dosud nezaplacenou pohledávku, i když se Irena H-ová za pohledávku tu do výše 10.000 Kč jako ručitelka a plátkyně rukou společnou a nedílnou se žalovanou firmou zaručila. **O d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkáje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Prvý soudce se neprávem přiklání k názoru žalované. Na souzený případ se vztahuje § 18 starého vyrovnacího řádu, poněvadž se v čl. X. zákona ze dne 27. března 1931 čís. 64 sb. z. a n. výslovně praví, že vyrovnací řízení zahájená před účinností nového vyrovnacího řádu mají býti skončena podle dosavadních předpisů, bylo-li vyrovnání věřiteli přijato přede dnem, jímž nový vyrovnací řád nabude účinnosti. Nový vyrovnací řád nabyl však účinnosti teprve dne 1. srpna 1931, kdežto vyrovnací návrh byl v souzeném případě přijat již 20. března 1931 věřiteli. Ostatně v tomto směru ustanovení starého vyrovnacího řádu v § 18 jest shodné s ustanovením § 21 nového vyrovnacího řádu. Podle tohoto ustanovení může věřitel, je-li za tutéž pohledávku zavázáno několik osob rukou společnou a nerozdílnou, uplatňovati celý zbytek pohledávky v době zahájení vyrovnacího řízení ještě nezaplacený až do úplného uspokojení proti každému spoludlužníku, který se vyrovnává. Podle toho žalobce byl oprávněn uplatňovati celý zbytek své pohledávky, která, jak žalovaná strana uznává, činil v době zahájení vyrovnacího řízení nejméně 39.515 Kč. Z tohoto peníze jest vypočísti 8% kvoty podle přijatého vyrovnání, které činí 3161 Kč 20 h, nikoliv 2361 Kč 20 h, a proto žalovaná strana, platic jen 2361 Kč 20 h na splátky, nesplnila vyrovnání; proto celá původní pohledávka obživla. Námitka žalované, že jí nebyla dána osmidenní lhůta ve smyslu § 67 nového vyrovnacího řádu ke splnění přijatého vyrovnání, není odůvoděna, poněvadž, jak již uvedeno, nový vyrovnací řád se na toto vyrovnací řízení nevztahuje. Ostatně při nejmenším žalobu samu jest považovati za uložení takové osmidenní lhůty ve smyslu § 67 nového vyrovnacího řádu a poněvadž ani žalovaná po podání žaloby splátky na 3161 Kč 20 h nedoplatila, je její námitka bezdůvodná.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurentka vytýká napadenému usnesení nesprávné právní posouzení v tom, že odvolací soud počítal vyrovnací kvotu podle výše žalobcovy pohledávky v době zahájení vyrovnacího řízení o jmění, nikoli po-

dle zbytku pohledávky po srážce 10.000 Kč, jež ručitelka Irena H-ová žalobci ještě před ukončením vyrovnacího řízení zaplatila, a že se neprávem odvolací soud dovolával § 18 bývalého vyrovnacího řádu. Rekurs není v žádném směru opodstatněn. Právní názor vyslovený odvolacím soudem o výpočtu pohledávky pro vyrovnací kvotu odpovídá zákonu i judikatuře nejvyššího soudu. Již z předpisu § 48 býv. vyr. ř. plyne, že práva věřitelů proti ručitelům a spoludlužníkům dlužníka, který se vyrovnává, jakož i proti osobám, proti nimž přísluší věřitelům právo postihu, jsou vyrovnáním nedotčena, pokud se oprávněný výslovně neprohlásí jinak. Potvrzeným vyrovnáním zprošťuje se jen vyrovnací dlužník povinnosti zaplatiti věřitelům schodky, které utrpěli vyrovnáním, a věřiteli zůstávají zachována veškerá práva proti spoludlužníkům a ručitelům. Již z tohoto předpisu lze právem usuzovati, že platby vykonané ručitelem nebo (solidárním) spoludlužníkem na pohledávku věřitele po zahájeném vyrovnacím řízení nemají vliv na výpočet vyrovnací kvoty, zejména se nezmenšuje jimi výše pohledávky věřitelem přihlášené k vyrovnání pro výpočet vyrovnací kvoty. Právem použil odvolací soud k odůvodnění svého názoru předpisu § 18 býv. vyr. ř., poněvadž i z něho plyne, že platem, který vykonal jeden ze solidárních dlužníků do zahájení vyrovnacího řízení proti druhému solidárně zavázanému dlužníku, osvobodil se i tento od placení, ale že platy po zahájení vyrovnacího řízení jiným solidárně zavázaným dlužníkem vykonané zůstávají pro výpočet vyrovnací kvoty nepovšimnuty, jak vyložil nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 3999 sb. n. s. Vycházel-li odvolací soud ze skutkových zjištění, že ve vyrovnacím řízení dovolatelky byla pohledávka věřitelem, žalobcem, přihlášená uznána ve výši 39.515 Kč, že se za pohledávku zaručila ještě před vyrovnáním Irena H-ová, do výše 10.000 Kč a k zaplacení této částky byla odsouzena rozsudkem ze dne 5. března 1931, ji také zaplatila do 14. května 1931, a že vyrovnací řízení bylo skončeno dne 12. června 1931, právem usoudil, že přijatou a potvrzenou vyrovnací kvotu 48% u žalobce jest počítati z částky přihlášené, pokud se týče uznané ve výši 39.515 Kč, a nikoli, jak rekurent při splátkách kvoty mylně činil, z částky 29.515 Kč. Platbou 10.000 Kč věřiteli za vyrovnacího řízení nedostalo se mu výhody na úkor druhých věřitelů ve smyslu § 47 býv. vyr. řádu, jak mylně za to má rekurentka; neboť placení Irenou H-ovou se stalo v důsledku jejího závazku učiněného před vyrovnáním rekurentky, a právě účelem § 18 býv. vyr. ř. jest, by věřitel, aspoň v takovýchto případech mohl dosíci vyššího, po případě i 100% uspokojení, jehož by jinak nemohl dosíci.

Čís. 12095.

O tom, zda nezletilec má opustiti své prostředí, v němž byl dosud vychováván, a zda má býti odevzdán do výchovy a výživy adoptivního otce a jeho manželky, jest rozhodnuto v řízení nesporném.

Zákon o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n.

Vada, že účastník nebyl slyšen o návrhu v nesporném řízení, byla napravena tím, že se účastník obíral v rekursu s návrhem a uvedl proti